

EUROOPAN KOMISSIO

Euroopan rakenne- ja investointirahastot

Ohjeita jäsenvaltioille
peruutetuista, takaisin perityistä ja takaisin perittävistä
määristä sekä määristä, joita ei saada perittyä takaisin

Tarkistus 2018

VASTUUVAPAAUSLAUSEKE: Tämä on komission yksiköiden laatima asiakirja. Siinä annetaan sovellettavaan EU:n lainsäädäntöön perustuvia teknisiä ohjeita Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (lukuun ottamatta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa) seurantaan, valvontaan tai täytäntöönpanoon osallistuville työntekijöille ja muille tahoille tätä alaa koskevien unionin sääntöjen tulkintaa ja soveltamista varten. Asiakirjan tavoitteena on selittää ja tulkita kyseisiä sääntöjä ohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi ja hyvien käytäntöjen edistämiseksi. Näillä ohjeilla ei kuitenkaan rajoiteta unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen tulkintoja eikä komission päätöksiä.

Sisällysluettelo

1.	TAUSTA.....	5
1.1.	Viittaukset lainsäädäntöön	5
1.2.	Ohjeiden tarkoitus	5
1.3.	Tärkeimmät erot kauteen 2007–2013 verrattuna.....	6
2.	MÄÄRIEN PERUUTTAMISEN JA TAKAISINPERIMISEN VÄLINEN ERO.....	6
3.	JÄSENVALTIOIDEN VELVOLLISUUS EHKÄISTÄ, TODETA JA OIKAISTA SÄÄNTÖJENVASTAISUUDET JA PETOKSET	7
3.1.	Rahoitusoikaisujen toteutus.....	8
3.2.	Julkisen rahoitusosuuden peruuttaminen	10
3.3.	Määrät, joita ei saada perittyä takaisin	10
3.1.	Ilmoittaminen tilityksessä	10
4.	TILIVUODEN AIKANA PERUUTETTUJA JA TAKAISIN PERITTYJÄ MÄÄRIÄ KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN (LISÄYS 2)	11
4.1.	Selventäviä huomioita lisäyksen 2 sarakkeista A ja B.....	11
4.1.1.	Sarake A	11
4.1.2.	Sarake B	12
4.2.	Selventäviä huomioita lisäyksen 2 sarakkeista C ja D.....	12
4.2.1.	Sarake C	12
4.2.2.	Sarake D	12
5.	TILIVUODEN AIKANA YHTEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ KOSKEVAN ASETUKSEN 71 ARTIKLAN (TOIMIEN PYSYVYYS) NOJALLA TAKAISIN PERITTYJÄ SUMMIA KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN (LISÄYS 4).....	12
6.	TILIVUODEN LOPUN TILANTEEN MUKAISESTI TAKAISIN PERITTÄVIÄ MÄÄRIÄ KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN (LISÄYS 3).....	13
6.1.	Selventäviä huomioita lisäyksen 3 sarakkeesta A.....	13
6.2.	Selventäviä huomioita lisäyksen 3 sarakkeesta B	14
7.	TILIVUODEN LOPUN TILANTEEN MUKAISESTI TIETOJEN TOIMITTAMINEN SELLAISISTA MÄÄRISTÄ, JOITA EI SAADA PERITTYÄ TAKAISIN (LISÄYS 5).....	14
8.	NEUVOJA TILITYKSEN TEKEMISEEN	14
8.1.	Yleistä.....	14
8.1.1.	Prioriteettitasolla toimitettavat tiedot	14
8.1.2.	Edellytetty muoto	15
8.1.3.	Euroalueen ulkopuolisiin maihin sovellettava vaihtokurssi.....	15
8.1.4.	Mukautukset, jotka eivät liity sääntöjenvastaisuuksiin	15
8.1.5.	Tilivuoden aikana peruutettujen, takaisin perittävien ja takaisin perittyjen määrien kohdentaminen tilivuodelle, jota menoilmoitus koskee (lisäykset 2, 3 ja 4)	15
8.1.6.	Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 127 artiklan 1 kohdan mukaisen, tarkastusviranomaisen suorittaman toimien tarkastuksen seurauksena oikaistujen määrien ilmoittaminen.....	16

8.1.7.	Kokonaismenot ja julkiset menot	16
8.1.8.	Korot.....	16
8.2.	Tilivuoden aikana esitettyihin maksatushakemuksiin liittyvien määrien vähentäminen tilityksessä.....	16
8.3.	Sääntöjenvastaisiksi katsottujen määrien peruuttaminen tilityksen toimittamisen jälkeen	17
8.4.	Sääntöjenvastaisiksi katsottujen määrien takaisinperintä tilityksen toimittamisen jälkeen	18
9.	SEN MÄÄRITTÄMINEN, ONKO JÄSENVALTION KORVATTAVA MÄÄRÄT, JOITA EI SAADA PERITTYÄ TAKAISIN.....	19
10.	MÄÄRÄT, JOTKA JÄSENVALTIO PÄÄTTÄÄ OLLA PERIMÄTTÄ TAKAISIN JA JOIDEN OSALTA RAHASTOJEN JA EMKR:N RAHOITUSOSUUS ON KORKEINTAAN 250 EUROA.....	20
11.	YHTEENVETO HAVAITTUIJEN SÄÄNTÖJENVASTAISUUKSIEN KÄSITTELYSTÄ TILITYKSESSÄ	20

KÄSITTEET JA LYHENTEET

Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus	Yhteisiä säännöksiä koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) Nro 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU, Euratom) 2018/1046.
Täytäntöönpanoasetus	Komission täytäntöönpanoasetus (EU) Nro 1011/2014, annettu 22 päivänä syyskuuta 2014
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
ERI-rahastot	ERI-rahastoilla tarkoitetaan kaikkia Euroopan rakenne- ja investointirahastoja. Nämä ohjeet koskevat kaikkia muita rahastoja kuin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto).
Alueellista yhteistyötä koskeva asetus	Euroopan alueellista yhteistyötä koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) Nro 1299/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013
Varainhoitoasetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä
Kokonaisjäännösvirhetaso	Tarkastusviranomaisen laskee kokonaisjäännösvirhetason tarkastetuista toimista poimitun otoksen perusteella vähennettyään ensin yksittäiset ja ekstrapoloidut rahoitusoikaisut, jotka jäsenvaltio on tehnyt tarkastusviranomaisen havaitsemien virheiden osalta ennen tilityksen toimittamista.

1. TAUSTA

1.1. Viittaukset lainsäädäntöön

Asetus	Artiklat
Asetus (EU) Nro 1303/2013, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU, Euratom) 2018/1046 Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus	72 artiklan h alakohta hallinto- ja valvontajärjestelmistä 122 artiklan 2 kohta määrästä, joita ei saada perittyä takaisin ja jotka jäsenvaltion on korvattava 126 artiklan b alakohta ja 137 artiklan 1 kohta todentamisviranomaisen laatimasta tilityksestä 137–139 artikla tilityksen laatimisesta, tietojen toimittamisesta ja tilien hyväksymisestä 143 artiklan 2 kohta rahoitusoikaisuista
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) Nro 1011/2014, annettu 22 päivänä syyskuuta 2014 (jäljempänä 'täytäntöönpanoasetus')	7 artikla ja liite VII – tilityksen malli
Komission delegoitu asetus (EU) 2016/568 niistä edellytyksistä ja menettelyistä, joilla määritetään, onko jäsenvaltioiden korvattava määrät, joita ei saada perittyä takaisin (jäljempänä 'delegoitu asetus')	

1.2. Ohjeiden tarkoitus

Tämän asiakirjan tarkoituksena on antaa

- ohjeita siitä, miten tiedot peruutetuista ja takaisin perityistä määristä, takaisin perittäväistä määristä sekä määristä, joita ei saada perittyä takaisin, toimitetaan komissiolle sähköisessä SFC2014-tiedonvaihtojärjestelmässä täytäntöönpanoasetuksen liitteen VII lisäyksissä 2, 3, 4 ja 5 esitettyjä mallitaulukoita käyttäen (jäljempänä sanalla ”lisäys” viitataan aina täytäntöönpanoasetuksen liitteessä VII olevien tilityksen mallien lisäyksiin)
- ohjeita, joilla selvennetään määrien peruuttamisen ja takaisinperimisen välistä eroa
- ohjeita menettelyyn, jonka mukaisesti jäsenvaltio voi pyytää komissiolta, ettei määrää, joka on aiemmin sisällytetty todennettuun tilitykseen mutta jota ei saada

perittyä takaisin, tarvitsisi maksaa takaisin unionin talousarvioon, jos kyseinen jäsenvaltio katsoo käyttäneensä kaikki kansallisesti käytössä olevat institutionaaliset ja oikeudelliset takaisinperintäkeinot.

1.3. Tärkeimmät erot kauteen 2007–2013 verrattuna

Aihe/menettely	2014–2020	2007–2013
Sen todentaminen, että menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaisia	Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan b alakohdan mukaan todentamisviranomaisen on todennettava vuotuisen tilityksen yhteydessä, että menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaisia.	Asetuksen (EY) N:o 1083/2006 61 artiklan mukaan todentamisviranomaisen on todennettava kunkin maksupyynnön yhteydessä, että ilmoitetut menot ovat yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaiset.
Tietojen ilmoittamisen aikataulu	Vuoden N helmikuun 15. päivään mennessä toimitettavan tilityksen on sisällettävä tiedot peruutetuista ja takaisin perityistä määristä, takaisin perittävistä määristä sekä määristä, joita ei saada perittyä takaisin, kuten säädetään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklassa.	Ilmoitus peruutetuista ja takaisin perityistä määristä, takaisin perittävistä määristä sekä määristä, joita ei saada perittyä takaisin, on toimitettava vuoden N maaliskuun 31. päivään mennessä.
Menettely, jonka mukaisesti jäsenvaltio voi esittää komissiolle pyynnön siitä, ettei sen tarvitse maksaa takaisin unionin talousarvioon sellaista rahastoista ja EMKR:stä myönnettyä yli 250 euron suuruista määrää, jota ei saada perittyä takaisin.	Delegoidussa asetuksessa säädetyn tilitysten ilmoitusmenettelyn rinnakkaismenettely: jos jäsenvaltio katsoo, ettei sen pitäisi maksaa takaisin unionin talousarvioon määrää, joka on aiemmin sisällytetty todennettuun tilitykseen mutta jota ei saada perittyä takaisin, todentamisviranomaisen esittää asiasta erillisen pyynnön komissiolle.	Pyyntö oli esitettävä vuoden N maaliskuun 31. päivään mennessä. Määrille, joita ei saada perittyä takaisin, ei asetettu kynnsarvoja.
Päätös, jonka mukaan rahastoista ja EMKR:stä myönnettyjä alle 250 euron suuruisia määriä ei peritä takaisin (<i>de minimis</i> -määrät)	Jäsenvaltio voi päättää olla perimättä maksettua määrää takaisin, jos tuensajalta perittävä määrä ilman korkoja ei rahastojen ja EMKR:n rahoitusosuuden osalta ole yli 250:tä euroa. Tällaisia määriä ei tarvitse maksaa takaisin unionin talousarvioon.	Kautta 2007–2013 koskevat asetukset eivät sisältäneet säännöksiä rahastojen ja EMKR:n rahoitusosuuden osalta alle 250 euron <i>de minimis</i> -määristä.

2. MÄÄRIEN PERUUTTAMISEN JA TAKAISINPERIMISEN VÄLINEN ERO

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 122 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on oikaistava ja perittävä takaisin aiheettomasti maksetut määrät. Jäsenvaltioilla on tältä osin kaksi vaihtoehtoa:

1) Peruuttaminen: Sääntöjenvastaiset menot peruutetaan ohjelmasta heti, kun sääntöjenvastaisuus havaitaan, vähentämällä ne seuraavasta välimaksatushakemuksesta, jolloin EU:n varoja vapautuu sidottavaksi muihin toimiin.

2) Takaisinperintä: Menojen annetaan olla ohjelmaan kohdennettuina niin kauan kuin menettelyt, joissa tuensaajilta peritään takaisin aiheettomasti maksettu tuki, ovat kesken. Menot vähennetään seuraavasta välimaksatushakemuksesta vasta sitten, kun takaisinperintä on pantu täytäntöön. Kuluvan tilivuoden menoja ja aiempina tilivuosina jo todennettuja menoja olisi kuitenkin tilitystä toimitettaessa käsiteltävä eri tavoin (ks. kohta 3.1, jossa asiaa selostetaan tarkemmin).

Kuluvan tilivuoden aikana ilmoitettujen menojen osalta olisi lisäksi huomattava, että (kuten asetuksen (EU) 2016/568 johdanto-osan 3 kappaleessa todetaan) vähennyksiä, jotka on tehty ennen varmennettujen tilien toimittamista, ei voida katsoa takaisinperinnäksi, jos ne liittyvät sen tilivuoden välimaksatushakemukseen (myös lopulliseen) sisältyviin menoihin, jonka osalta tilitys laaditaan. Nämä määrät on ilmoitettava tilityksissä ainoastaan lisäykseen 2 kirjattuina peruutettuina määrinä (jos vähennys on tehty viimeistään loppumaksatushakemuksessa) tai otettava huomioon lisäyksessä 8 (jos ne vähennetään suoraan tilityksessä). Tämä koskee myös tapauksia, joissa tällaiset vähennykset tehdään kansallisen takaisinperintämenettelyn jälkeen.

Kumpaankin vaihtoehtoon (peruuttamiseen ja takaisinperintään) liittyy etuja, haittoja ja seurauksia, jotka jäsenvaltioiden pitäisi ottaa huomioon. Jos sääntöjenvastaiset menot peruutetaan välittömästi, niitä vastaava määrä EU:n varoja vapautuu kohdennettavaksi muihin toimiin. Toisaalta jäsenvaltio kantaa omassa talousarviossaan riskin siitä, ettei aiheettomasti maksettua julkista rahoitusta saada perittyä takaisin tuensaajalta. Jos peruuttaminen tehdään vasta sitten, kun määrä on saatu perittyä takaisin tuensaajalta, EU:n varojen kohdentamiseen muihin tukikelpoisiin toimiin jää vähemmän aikaa, mutta jäsenvaltion talouteen ei kohdistu riskejä, vaikkei se saisi perittyä maksettua tukea takaisin tuensaajalta edes käytettyään kaikki kansallisesti käytettävissä olevat institutionaaliset ja oikeudelliset takaisinperintäkeinot.

Tietyn tilivuoden aikana kertyneiden peruutettujen määrien ja takaisin perittyjen määrien on tarkoitus olla toisensa poissulkevia: vaikka jäsenvaltio määrien peruuttamisen jälkeen tavallisesti perii tuensaajalta takaisin aiheettomasti maksetut määrät tai osan niistä (mukaan luettuina välimaksatushakemuksessa peruutetuiksi ilmoitetut määrät tai kuluvan tilivuoden tilityksestä vähennetyt määrät), peruuttamisen jälkeen takaisin perittyjä määriä ei enää pitäisi uudelleen sisällyttää ”takaisin perittyihin määriin”, koska tällöin ilmoitetuissa määrissä olisi päällekkäisyyksiä ja ne tulisivat lasketuiksi kahteen kertaan. Kun sääntöjenvastainen määrä on peruutettu, sen takaisinperintä tuensaajalta hoidetaan kansallisesti.

Jos sääntöjenvastaiset menot jätetään ohjelmaan odottamaan aiempiin todennettuihin tilityksiin sisältyviä menoja koskevan takaisinperintämenettelyn tulosta, ohjelmaviranomaiset toteuttavat kansallisen lainsäädännön mukaiset toimet periäkseen aiheettomasti maksetut määrät takaisin tuensaajalta. Määrät voidaan periä tuensaajalta takaisin seuraavilla kahdella tavalla (tai niiden yhdistelmällä):

- Tuensaaja maksaa aiheettomasti maksetun määrän takaisin ohjelmaviranomaisille.
- Takaisin perittävä määrä kuitataan vähentämällä se seuraavasta tuensaajalle osoitettavasta maksusta.

3. JÄSENVALTIOIDEN VELVOLLISUUS EHKÄISTÄ, TODETA JA OIKAISTA SÄÄNTÖJENVASTAISUUDET JA PETOKSET

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 72 artiklan h alakohdassa ja 122 artiklan 2 kohdassa säädettyjen hallinto- ja valvontajärjestelmien yleisperiaatteiden mukaisesti jäsenvaltiot vastaavat toimenpiteistä, joiden tavoitteena on sääntöjenvastaisuuksien, myös petosten, ehkäisy, toteaminen ja oikaisu sekä aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintä mahdolliset viivästyskorot mukaan luettuina.

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa annetaan sääntöjenvastaisuuksista seuraavat määritelmät:

- 'sääntöjenvastaisuudella' tarkoitetaan 2 artiklan 36 kohdan mukaan mitä tahansa unionin oikeuden tai sen soveltamiseen liittyvän kansallisen lainsäädännön rikkomista, joka johtuu ERI-rahastojen täytäntöönpanoon osallistuvan talouden toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja joka tuottaa tai voisi tuottaa vahinkoa unionin talousarviolle siihen kohdistuvan perusteettoman menoerän vuoksi;
- 'systemisellä sääntöjenvastaisuudella' tarkoitetaan 2 artiklan 38 kohdan mukaan sääntöjenvastaisuutta, joka voi olla luonteeltaan toistuvaa, jonka esiintyminen on erittäin todennäköistä samankaltaisissa toimissa, joka johtuu vakavasta puutteesta hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa, mukaan lukien yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ja rahastokohtaisten sääntöjen mukaisten asiaankuuluvien menettelyjen käyttöönoton laiminlyönti.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan c alakohdassa säädetään, että todentamisviranomaisen tehtävänä on todentaa vuosittain tilityksen täydellisyys, oikeellisuus ja totuudenmukaisuus ja se, että kirjatut menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset. Tilityksen on katettava tilivuosi, joka alkaa 1. heinäkuuta ja päättyy 30. kesäkuuta (paitsi ensimmäisenä tilivuonna, joka alkaa 1. tammikuuta 2014 ja päättyy 30. kesäkuuta 2015).

3.1. Rahoitusoikaisujen toteutus

Rahoitusoikaisujen laskennan olisi perustuttava komissiolle välimaksatushakemuksissa ilmoitettuihin asianomaisten menojen määriin. EU:n rahoitusta vähennetään sen toimintalinjan osarahoitusosuuden perusteella, johon kuuluvina menot ilmoitettiin.

Koska ohjelmien tilitykset tehdään vuosittain, on tärkeä erottaa toisistaan rahoitusoikaisu, jotka vaikuttavat joko a) aiemmassa tilityksessä todennettuihin menoihin tai b) kuluvan tilivuoden välimaksatushakemuksiin sisällytettyihin menoihin. Jotta tällainen erotus olisi mahdollinen, jäsenvaltion käyttämässä tietojärjestelmässä on voitava osoittaa asianmukaisesti kutakin toimea ja tilivuotta koskeva jäljitysketju.

a) Ensimmäisessä tapauksessa (kun kyse on aiemmassa tilityksessä jo todennetuista määristä) rahoitusoikaisu tehdään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 139 artiklan 10 kohdan mukaisesti välimaksatushakemuksessa jonakin seuraavana tilivuonna eli vuonna, jona sääntöjenvastaisuus havaitaan.

Kuten näiden ohjeiden osiossa 2 selostetaan, jäsenvaltiot voivat odottaa, että takaisinperintämenettely on saatu päätökseen ennen kuin sääntöjenvastaiset menot peruutetaan komissiolle esitettävässä välimaksatushakemuksessa. Kyseiset menot voidaan luokitella tilityksessä takaisin perittäviksi määräksi takaisinperinnän täytäntöönpanoon asti.

b) Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan b alakohdan ja 137 artiklan 1 kohdan (jotka vastaavat varainhoitoasetuksen 63 artiklan 5 kohdan a alakohtaa) mukaan todentamisviranomaisen laatii tilityksen kunkin ohjelman ja rahaston osalta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että komissiolle toimitettava todennettu tilitys sisältää ainoastaan laillisia ja sääntöjenmukaisia menoja. Näin ollen unionin talousarvioon on maksettava takaisin kaikki sääntöjenvastaiset menot, jotka on sisällytetty johonkin tilityksen kohteena olevan tilivuoden aikana esitettyyn välimaksatushakemukseen ja jotka havaitaan ennen tilityksen toimittamista. Toiseksi

mainitussa tapauksessa (kun menot on sisällytetty johonkin sen tilivuoden aikana esitettyyn välimaksatushakemukseen, jota koskevaa tilitystä ei ole vielä toimitettu komissiolle) rahoitusoikaisu on tehtävä joko peruuttamalla kyseiset menot jossakin seuraavassa asianomaisen tilivuoden välimaksatushakemuksessa (myös lopullisessa välimaksatushakemuksessa) tai vähentämällä sääntöjenvastaiset määrät suoraan tilityksessä.

Tässä yhteydessä on tärkeää muistaa, ettei tilivuoteen liittyviä sääntöjenvastaisia menoja voida kirjata todennettuun tilitykseen (eikä niitä siis voida luokitella takaisin perittäviksi määräksi tilitystä toimitettaessa). Myöskään sellaisten menojen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta ei ole mahdollista todentaa, joiden arviointi on meneillään, kuten säädetään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa.

Sääntöjenvastaisten menojen peruuttamista välimaksatushakemuksessa (lopullinen välimaksatushakemus mukaan lukien) tai sen vähentämistä tilityksessä pidetään lopullisena, eikä näitä menoja pitäisi enää sisällyttää myöhempään välimaksatushakemuksiin minkään tilivuoden osalta (lukuun ottamatta osiossa 10 tarkoitettuja erityistapauksia, jotka liittyvät tuomioistuimen tai muiden oikeusjärjestelmään kuuluvien elinten päätöksiin). Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa säädetään kuitenkin mahdollisuudesta vähentää tilityksessä ja sisällyttää myöhempään komissiolle esitettävään maksatushakemukseen sellaiset välimaksatushakemukseen aiemmin sisältyneet menot, joiden laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden arviointi on meneillään ja jotka myöhemmin todetaan lailliseksi ja sääntöjenmukaisiksi.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa säädetty mahdollisuus koskee ainoastaan tilitystä (meneillään olevan arvioinnin kohteena olevat menot olisi siis vähennettävä tilityksessä eikä välimaksatushakemusten tasolla). Kyseiset menot voidaan sisällyttää jonkin seuraavan tilivuoden maksatushakemukseen vain siinä tapauksessa, että määrät, joiden arviointi oli meneillään aiemman tilityksen aikana, todetaan myöhemmin lailliseksi ja sääntöjenmukaisiksi. Jos yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaisesti vähennetyt menot sisällytetään myöhempään välimaksatushakemukseen, todentamisviranomaisen on säilytettävä tarkastustarkoituksiin tositteet, jotka osoittavat kyseisten menojen uudelleen sisällyttämisen olevan perusteltua.

Jotta tarkastusviranomaisen voi antaa vakiomuotoisen tarkastuslausunnon todennettujen menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta, kun kokonaisjäännösvirhetaso on yli kaksi prosenttia, hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen edellytetään päättävän ekstrapoloimalla tehtävästä ylimääräisestä rahoitusoikaisusta, jolla kokonaisjäännösvirhetaso saadaan laskettua kahteen prosenttiin tai sen alle. Todentamisviranomaisen on myös varmistettava, että näihin ylimääräisiin ekstrapoloituihin oikaisuihin liittyvät määrät vähennetään asianmukaisesti tilityksessä.

Todetut sääntöjenvastaisuudet perustellaan lopullisessa tarkastuskertomuksessa tai tilintarkastuskertomuksessa. Jos kuulemismenettelyä ei ole saatu päätökseen tilityksen (tarkastuskertomus- tai tilintarkastuskertomusluonnosten) toimitushetkellä, kyseisten määrien arvioinnin voidaan katsoa olevan ”meneillään” ja todentamisviranomaisen olisi vähennettävä ne tilityksessä. Todentamisviranomaisella on kuitenkin edelleen oikeus ilmoittaa uudelleen tulevien tilivuosien aikana ne menot, jotka todetaan arvioinnissa lailliseksi ja sääntöjenmukaisiksi. Jäännösriskin vähentämiseksi todentamisviranomaisen voi vaihtoehtoisesti luokitella nämä määrät lopullisiksi rahoitusoikaisuuksi¹.

¹ Ks. myös komission laatimien vuotuista tarkastuskertomusta ja tarkastuslausuntoa koskevien ohjeiden (EGESIF 15_0002) ajantasaistettu versio.

3.2. Julkisen rahoitusosuuden peruuttaminen

Jos todentamisviranomainen on havainnut sääntöjenvastaisia menoja ja päättää vähentää ne seuraavissa välimaksatushakemuksissa ja tilityksessä peruuttamalla tai perimällä takaisin kyseiset määrät, jäsenvaltion on peruutettava julkinen rahoitusosuus yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 143 artiklan mukaisesti.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 143 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on tehtävä tarpeelliset rahoitusoikaisut, jotka liittyvät toimissa tai ohjelmissa havaittuihin yksittäisiin tai systeemisiin sääntöjenvastaisuuksiin. Rahoitusoikaisu toteutetaan peruuttamalla toimen tai ohjelman julkinen rahoitusosuus kokonaan tai osittain. Rahoitusoikaisu on sisällytettävä sen tilivuoden tilitykseen, jona peruuttamisesta päätetään ja peruutus toteutetaan. Jotta oikaisu ja sitä seuraava julkisen rahoitusosuuden peruuttaminen olisi oikeasuhteinen, jäsenvaltioiden on otettava huomioon sääntöjenvastaisuuksien luonne ja vakavuus sekä niistä rahastoille tai EMKR:lle aiheutunut taloudellinen tappio.

Peruutettua rahoitusosuutta ei yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 143 artiklan 4 kohdan mukaan saa käyttää uudelleen mihinkään oikaisun kohteena olleeseen toimeen, ja jos rahoitusoikaisu tehdään systeemisen sääntöjenvastaisuuden vuoksi, osuutta ei saa käyttää mihinkään sellaiseen toimeen, jossa on esiintynyt systeeminen sääntöjenvastaisuus.

3.3. Määrät, joita ei saada perittyä takaisin

Komission delegoidun asetuksen (erityisesti sen 1 artiklan 1 kohdan ja johdanto-osan 3 kappaleen) mukaan tapauksissa, joissa jäsenvaltio katsoo, ettei se voi periä takaisin tuensaajalle aiheuttomasti maksettua määrää, joka on aiemmin sisällytetty komissiolle toimitettuun todennettuun tilitykseen, ja kun se katsoo, ettei kyseistä määrää pitäisi maksaa takaisin unionin talousarvioon, todentamisviranomainen voi esittää komissiolle tätä koskevan pyynnön.

Sen vuoksi komissiolle esitettävä, perintäkelvottomia määriä koskeva pyyntö voi koskea ainoastaan määriä, jotka on jo sisällytetty komissiolle aiemmin toimitettuun todennettuun tilitykseen. Näin ollen vähennyksiä, jotka on tehty ennen todennetun tilityksen toimittamista, ei voida pitää takaisinperintöinä ja myöhemmin määrinä, joita ei saada perittyä takaisin, jos ne liittyvät sen tilivuoden lopulliseen välimaksatushakemukseen sisältyviin menoihin, jonka osalta tilitys laaditaan.

3.1. Ilmoittaminen tilityksessä

Kaikki tilivuoden aikana esitetyissä välimaksatushakemuksissa tehdyt rahoitusoikaisut on ilmoitettava tilityksessä sisällyttämällä ne lisäykseen 2 peruutettuina tai takaisin perittyinä määrinä².

Jos menot on jo todennettu aiemmassa tilityksessä, jäsenvaltio voi päättää odottaa, että takaisinperintämenettely on saatettu päätökseen. Tällöin sääntöjenvastaiset menot ilmoitetaan tilityksen lisäyksessä 3 takaisin perittäviksi menoiksi tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti.

² Jäsenvaltion välimaksatushakemuksissa tekemiä vähennyksiä (eli vähennyksiä, jotka tehdään ennen hyväksytyjen määrien ilmoittamista komissiolle välimaksatushakemuksissa) pidetään ennakko-oikaisuina. Näitä oikaisuja ei sisällytetä lisäykseen 2, jossa raportoidaan aiempiin välimaksatushakemuksiin sisällytetyt peruutetut ja takaisin perityt menot.

Täytäntöönpanoasetuksessa vahvistetun mallin mukaan tiedot on ilmoitettava siltä tilivuodelta, jota menoilmoitus koskee.

Kun kyseessä ovat kuluvaan tilivuoteen liittyvässä välimaksatushakemuksessa olevat sääntöjenvastaiset menot, joita ei ole peruutettu välimaksatushakemuksessa, todentamisviranomaisen vähentää ne suoraan tilityksessä. Niitä koskeva rahoitusoikaisu ilmoitetaan lisäyksessä 8 (menojen täsmäytys) ja eroavaisuus selvitetään kommenttisarakkeessa. Ohjeita lisäyksen 8 täyttämiseen annetaan komission tilityksen laatimista sekä tilien tarkastusta ja hyväksymistä koskevien ohjeiden³ osiossa 6. Jos todentamisviranomaisen vähentää sääntöjenvastaiset määrät suoraan tilityksessä ja ne on ilmoitettu lisäyksessä 8, seuraavissa välimaksatushakemuksissa ei tarvita lisätoimia.

4. TILIVUODEN AIKANA PERUUTETTUJA JA TAKAISIN PERITTYJÄ MÄÄRIÄ KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN (LISÄYS 2)

Tilivuoden aikana peruutettuja tai takaisin perittyjä määriä koskevat tiedot on toimitettava komissiolle kunkin prioriteetin osalta⁴ lisäyksessä 2 annetun mallin mukaisesti, kuten esitetään alla olevassa taulukossa:

Prioriteetti	PERUUTUKSET		TAKAISINPERINNÄT	
	Maksatushakemuksiin sisällytettyjen tukikelpoisten menojen kokonaismäärä	Vastaavat julkiset menot	Maksatushakemuksiin sisällytettyjen tukikelpoisten menojen kokonaismäärä	Vastaavat julkiset menot
	(A)	(B)	(C)	(D)
Prioriteetti (tarvittaessa alueluokka/toimenpidetyyppi (nuorisotyöllisyysaloite))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

4.1. Selventäviä huomioita lisäyksen 2 sarakkeista A ja B

Lisäyksen 2 sarakkeissa A ja B ilmoitetaan peruutetut määrät. Niissä on huomioitava peruutusten ja takaisinperintöjen välinen ero, kuten selitetään edellä osiossa 2.

4.1.1. Sarake A

Lisäyksen 2 sarakkeessa A ilmoitetaan niiden tukikelpoisten menojen kokonaismäärä, jotka on peruutettu tilivuoden aikana esitetyissä välimaksatushakemuksissa (mukaan luettuna lopullinen välimaksatushakemus). **Lisäyksessä 2 ei ilmoiteta määriä, jotka todentamisviranomaisen on vähentänyt lopullisen välimaksatushakemuksen toimittamisen jälkeen mutta ennen tilityksen toimittamista komissiolle.** Tästä johtuvat eroavaisuudet on kuitenkin selvitettävä lisäyksen 8 kommenttisarakkeessa (kyseinen lisäys koskee menojen täsmäytystä)⁵.

³ EGESIF 15_0018, päivitetty

⁴ Laskentaperusteesta riippuen toimintalinjan osarahoitusosuutta on sovellettava kokonaismenoihin tai julkisiin menoihin rahastosta maksettavan rahoitusosuuden laskemiseksi. Tässä yhteydessä huomioidaan rahoitussuunnitelma, joka on voimassa tietyn tilivuoden aikana esitettävän välimaksatushakemuksen toimitushetkellä.

⁵ Ks. myös komission tilityksen laatimista sekä tilien tarkastusta ja hyväksymistä koskevat ohjeet.

4.1.2. Sarake B

Lisäyksen 2 sarakkeessa B ilmoitetaan todelliset julkiset menot tukikelpoisten menojen kokonaismäärästä (sellaisena kuin ne määritellään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2 artiklan 15 kohdassa). Joissakin tapauksissa (esimerkiksi vain julkisiin menoihin perustuva ohjelma) tukikelpoinen kokonaismäärä voi johtua ainoastaan julkisista menoista, jolloin tukikelpoinen kokonaismäärä vastaa julkisten menojen määrää.

4.2. Selventäviä huomioita lisäyksen 2 sarakkeista C ja D

Takaisin perittäviä määriä koskevassa sarakkeessa ilmoitetaan tilivuoden aikana takaisin perityt määrät. Niissä on huomioitava peruutusten ja takaisinperintöjen välinen ero, kuten selitetään näiden ohjeiden osiossa 2.

4.2.1. Sarake C

Sarakkeessa C ilmoitetaan tukikelpoisten menojen kokonaismäärä vähennettynä takaisin perityillä määrillä, eli tilivuoden aikana havaittujen ja takaisin perittyjen sääntöjenvastaisten menojen määrällä. Tämä on koko tilivuoden yhteenlaskettu luku.

4.2.2. Sarake D

Tähän sarakkeeseen merkitään ”vastaavat julkiset menot”, joilla tarkoitetaan julkisten menojen kokonaismäärää (sekä EU:n rahoitusosuus, että kansallinen rahoitusosuus).

5. TILIVUODEN AIKANA YHTEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ KOSKEVAN ASETUKSEN 71 ARTIKLAN (TOIMIEN PYSYVYYS) NOJALLA TAKAISIN PERITTYJÄ SUMMIA KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN (LISÄYS 4)

Prioriteetti	TAKAISINPERINNÄT	
	Tukikelpoisten menojen kokonaismäärä (A)	Vastaavat julkiset menot (B)
Prioriteetti (tarvittaessa alueluokka/toimenpidetyyppi (nuorisotyöllisyysaloite))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 71 artiklassa säädetään toimien pysyvyyttä koskevasta vaatimuksesta. Jos kyseistä vaatimusta ei ole täytetty, jäsenvaltion on perittävä takaisin toimen perusteella aiheuttomasti maksetut määrät suhteessa siihen ajanjaksoon, jona vaatimuksia ei ole täytetty. Tiedot 71 artiklan nojalla takaisin perityistä määristä on toimitettava komissiolle lisäyksessä 4 annetun mallin mukaisesti eikä niitä ilmoiteta lisäyksessä 2 (takaisin perittävät määrät lisäyksessä 2 ja lisäyksessä 4 ovat toisensa poissulkevia). Lisäyksessä 2 ilmoitettuihin peruutettuihin ja lisäyksessä 2 ilmoitettuihin takaisin perittäviin määriin on sisällytettävä myös sääntöjenvastaiset määrät, jotka liittyvät yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 71 artiklaan (tällaisia peruutettuja ja takaisin perittäviä määriä ei sisällytetä lisäykseen 4, jossa ilmoitetaan vain suoritettut takaisinperinnät).

6. TILIVUODEN LOPUN TILANTEEN MUKAISESTI TAKAISIN PERITTÄVIÄ MÄÄRIÄ KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMINEN (LISÄYS 3)

Prioriteetti	Tukikelpoisten menojen kokonaismäärä (A)	Vastaavat julkiset menot (B)
Prioriteetti (tarvittaessa alueluokka/toimenpidetyyppi (nuorisotyöllisyysaloite))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti takaisin perittäviä määriä koskevat tiedot on toimitettava komissiolle kunkin prioriteetin osalta lisäyksessä 3 annetun mallin mukaisesti.

Takaisin perittäviksi ilmoitetut määrät (joihin viitataan myös ilmauksella ”keskeneräiset takaisinperinnät”) kattavat sellaiset edellisissä tilityksissä todennetut määrät, joita koskevat perintämääräykset on toimitettu tuensaajille mutta joita tuensaajat eivät ole vielä korvanneet tilivuoden päättyessä.

Tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti takaisin perittävät määrät erotetaan siten lisäyksessä 2 ilmoitetuista määristä (tilivuoden aikana peruutetut ja takaisin perityt määrät) ja lisäyksessä 4 ilmoitetuista määristä (määrät, jotka on peritty tilivuoden aikana takaisin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen toimien pysyvyyttä koskevan 71 artiklan nojalla) sekä lisäyksessä 8 ilmoitetuista määristä, jotka on vähennetty tilityksessä.

Lisäyksessä 3 ilmoitetut tiedot ovat peräisin todentamisviranomaisen velallisuusluettelosta. Se osoittaa tilanteen tilivuoden lopussa. Takaisin perittäviä määriä koskevat tiedot on ilmoitettava erikseen kunkin tilivuoden osalta jäljitysketjun varmistamiseksi.

6.1. Selventäviä huomioita lisäyksen 3 sarakkeesta A

Lisäyksen 3 sarakkeessa A ilmoitetaan takaisin perittävien tukikelpoisten menojen yhteenlaskettu kokonaismäärä. Tämä tarkoittaa, että myös ne määrät, jotka on ilmoitettu edelliseltä tilikaudelta keskeneräisiksi takaisinperinnöiksi, on sisällytettävä kyseisen tilikauden osalta uudelleen keskeneräisinä takaisinperintöinä (eli takaisin perittävinä määrinä), paitsi jos kyseiset määrät on jo peritty takaisin (jolloin ne ilmoitetaan takaisin perittyinä määrinä lisäyksessä 2⁶) tai jos kyse on määristä, joita ei saada perittyä takaisin (jolloin määrät ilmoitetaan lisäyksessä 5 määrinä, joita ei saada perittyä takaisin).

Keskeneräisiin takaisinperintöihin liittyvät määrät voidaan katsoa määräksi, joita ei saada perittyä takaisin, kun kansalliset viranomaiset ovat käyttäneet kaikki kansallisesti käytössä olevat institutionaaliset ja oikeudelliset takaisinperintäkeinot. Tällaisissa tapauksissa määriä, joita ei saada perittyä takaisin, ei enää ilmoiteta tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti takaisin perittäviksi lisäyksessä 3, mutta ne on ilmoitettava määrinä, joita ei saada perittyä takaisin tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti (lisäyksessä 5; ks. osio 7 jäljempänä).

⁶ Tai lisäyksessä 4 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 71 artiklaa sovellettaessa.

6.2. Selventäviä huomioita lisäyksen 3 sarakkeesta B

Lisäyksen 3 sarakkeessa B ilmoitetaan julkisten menojen kokonaismäärä (sekä EU:n rahoitusosuus, että kansallinen rahoitusosuus).

7. TILIVUODEN LOPUN TILANTEEN MUKAISESTI TIETOJEN TOIMITTAMINEN SELLAISISTA MÄÄRISTÄ, JOITA EI SAADA PERITTYÄ TAKAISIN (LISÄYS 5)

Prioriteetti	MÄÄRÄT, JOITA EI SAADA PERITTYÄ TAKAISIN		
	Tukikelpoisten menojen kokonaismäärä (A)	Vastaavat julkiset menot (B)	Kommentit (pakollinen) (C)
Prioriteetti (tarvittaessa alueluokka/toimenpidetyyppi (nuorisotyöllisyysaloite))	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="S" maxlength="1500" input="M">

Ilmoitus kutakin prioriteettia koskevista määristä, joita ei saada perittyä takaisin tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti ja **joita liittyvät sellaisiin tuensaaajille aiheettomasti maksettuihin määriin, jotka on todennettu edellisessä komissiolle toimitetussa tilityksessä**, on toimitettava komissiolle lisäyksessä 5 annettua mallia käyttäen. Eri vuosilta ilmoitettuja määriä ei lasketa yhteen. Tämä tarkoittaa, että määriä, jotka on jo aiemmissa tilityksissä ilmoitettu määriksi, joita ei saada perittyä takaisin, ei sisällytetä uusimman tilikauden tilitykseen, koska ne jo selvitetty aiempien vuosien tilityksissä (lisätietoja jäljempänä osiossa 8).

Jäsenvaltion on korvattava unionin talousarvioon lisäyksessä 5 ilmoitetut määrät, joita ei saada perittyä takaisin, paitsi jos se on esittänyt komissiolle 15. helmikuuta mennessä delegoidussa asetuksessa säädetyn menettelyn nojalla pyynnön siitä, että sen osuus taloudellisista seurauksista katetaan unionin talousarviosta. Komissio voi asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä poikkeustapauksissa pidentää määräaikaa 1. maaliskuuta asti.

Kuten lisäyksessä 5 todetaan, viimeisessä sarakkeessa olevan kommenttiosion täyttäminen on pakollista. Tähän sarakkeeseen on suositeltavaa sisällyttää tiedot kokonaismäärästä, jota ei kyseisen prioriteetin osalta saada perittyä takaisin ja joka jäsenvaltion mukaan pitäisi kattaa unionin talousarviosta. Lisäksi siinä on mahdollista esittää lisäkommenteja pyynnön tueksi.

Lisäyksessä 5 ilmoitetut määrät, joita ei saada kyseisen prioriteetin osalta perittyä takaisin, annetaan vain tiedoksi, eikä niiden ilmoittaminen vapauta jäsenvaltioita velvollisuudesta korvata unionin talousarvioon unionin rahoitusosuutta vastaavat määrät, joita ei saada perittyä takaisin. Jos jäsenvaltio haluaa esittää komissiolle pyynnön siitä, ettei määriä, joita ei saada perittyä takaisin, tarvitsisi korvata unionin talousarvioon, sen on käynnistettävä erillinen rinnakkaismenettely, jota koskevat säännöt annetaan täytäntöönpanoasetuksessa (ks. osio 8).

8. NEUVOJA TILITYKSEN TEKEMISEEN

8.1. Yleistä

8.1.1. Prioriteettitasolla toimitettavat tiedot

Kaikki tilitysten lisäyksissä annetut määrät yhdistetään kunkin prioriteetin tasolla ja tarvittaessa myös nuorisotyöllisyysaloitteen alueluokan tai toimenpidetyypin tasolla.

8.1.2. *Edellytetty muoto*

Kaikki summat ilmoitetaan euroina korkeintaan kahden desimaalin tarkkuudella.

8.1.3. *Euroalueen ulkopuolisiin maihin sovellettava vaihtokurssi*

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 133 artiklan mukaan jäsenvaltioiden, jotka eivät ole ottaneet käyttöön euroa valuuttanaan maksatushakemuksen päivämäärään mennessä, on muunnettava kansallisessa valuutassa aiheutuneet menojen määrät euroiksi. Nämä määrät muunnetaan euroiksi käyttäen komission kuukausittaista kirjanpitokurssia siltä kuukaudelta, jonka aikana meno merkittiin kyseisen ohjelman todentamisviranomaisen tileille.

Kun eurosta tulee jonkin jäsenvaltion rahayksikkö, 1 kohdassa kuvattua muuntomenettelyä sovelletaan edelleen kaikkiin menoihin, jotka on merkitty todentamisviranomaisen tileille ennen kansallisen rahayksikön ja euron välisen kiinteän muuntokurssin voimaantulopäivää.

Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien kohdalla tuensaajat muuntavat muuna valuuttana kuin euroina aiheutuneet menot euroiksi käyttäen komission kuukausittaista kirjanpitokurssia siltä kuukaudelta, jonka aikana meno on aiheutunut, toimitettu tarkastettavaksi tai ilmoitettu johtavalle tuensaajalle (lisätietoja on asetuksen (EU) N:o 1299/2013 28 artiklassa).

8.1.4. *Mukautukset, jotka eivät liity sääntöjenvastaisuuksiin*

Mukautuksia, jotka eivät liity sääntöjenvastaisuuksiin, kuten teknisistä syistä tai kirjanpidossa tapahtuneista virheistä johtuvia mukautuksia, ei katsota rahoitusoikaisuuksiksi eikä niitä siten pitäisi sisällyttää ilmoituksiin, jotka koskevat peruutettuja ja takaisin perittyjä menoja, keskeneräisiä takaisinperintöjä tai määriä, joita ei saada perittyä takaisin. Todentamisviranomaisen kirjanpitopitojärjestelmässä on kuitenkin säilytettävä asianmukaisesti niitä koskeva jäljitysketju todentamista ja täsmäytystä varten.

Jos tällaiset virheelliset määrät on sisällytetty sen tilivuoden lopulliseen välimaksatushakemukseen, jolta tilitystä ollaan laatimassa, kyseiset negatiiviset mukautukset on vähennettävä tilityksessä ja ilmoitettava lisäyksessä 8, jotta menojen täsmäytys olisi mahdollista.

Yleisenä sääntönä on, että negatiiviset mukautukset, jotka alentavat lopullisessa välimaksatushakemuksessa ilmoitettujen menojen määrää, voidaan tehdä tilityksessä. Sen sijaan positiiviset mukautukset on tehtävä tilityksen sijaan seuraavassa välimaksatushakemuksessa (seuraavana tilivuotena).

8.1.5. *Tilivuoden aikana peruutettujen, takaisin perittävien ja takaisin perittyjen määrien kohdentaminen tilivuodelle, jota menoilmoitus koskee (lisäykset 2, 3 ja 4)*

Todentamisviranomaisen kirjanpidon pitäisi mahdollistaa kaikkien täytäntöönpanoasetuksen liitteessä VII olevissa lisäyksissä ilmoitettujen määrien tosiasiallinen ja ajallinen täsmäytys.

Ajallisen täsmäytyksen tekemiseksi todentamisviranomaisen pitäisi voida määrittää, mihin tilivuoteen kukin sääntöjenvastainen meno liittyy. Jos esimerkiksi hallintoviranomainen peruuttaa tai perii takaisin tilivuonna N+1 tilivuoden N

tilityksessä todennettuja menoja, kyseiset sääntöjenvastaiset menot on ilmoitettava tilivuotta N koskevana oikaistuinä määrinä tilivuoden N+1 tilityksessä (ks. alataulukko ”Tilivuoden aikana peruutettujen ja takaisin perittyjen määrrien kohdentaminen tilivuodelle, jota menoilmoitus koskee”).

8.1.6. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 127 artiklan 1 kohdan mukaisen, tarkastusviranomaisen suorittaman toimien tarkastuksen seurauksena oikaistujen määrrien ilmoittaminen

Todentamisviranomaisen on lisäksi 2, 3, 4 ja 8 täyttäessään ilmoitettava määrät, jotka on oikaistu yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 127 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, tarkastusviranomaisen suorittaman toimien tarkastuksen seurauksena.

Komission laatimien *vuotuista tarkastuskertomusta ja tarkastuslausuntoa koskevien ohjeiden* (EGESIF_15_0002, sellaisina kuin ne ovat muutettuina)⁷ noudattamiseksi ja asianmukaisen jäljitysketjun varmistamiseksi sitä varten, että tarkastusviranomaisen voi laskea kokonaisjäännösvirhetason, toimien tarkastuksen seurauksena tehtyjen oikaisujen määrää koskevaan ilmoitukseen sisällytetään yksittäiset oikaisut (yksittäisten tarkastettujen toimien osalta), ekstrapoloidut oikaisut (joiden tavoitteena on vähentää edelleen tarkastusviranomaisen havaitsemaa riskiä alle olennaisuusrajan) ja myös rahoitusoikaisut, joita jäsenvaltio on tehnyt sen jälkeen, kun tarkastusviranomaisen on poiminut otoksensa, jos kyseisillä oikaisuilla on tarkoitus vähentää tarkastusviranomaisen arvioimaan kokonaisvirhemäärään liittyviä riskejä⁸.

8.1.7. Kokonaismenot ja julkiset menot

Täytäntöönpanoasetuksen liitteessä VII olevia lisäksi täyttäessään todentamisviranomaisen ilmoittaa aina sekä kokonaismenot että julkiset menot (vaikka laskentaperusteena ovat julkiset menot, todentamisviranomaisen pitäisi aina ilmoittaa menojen kokonaismäärä). Jos jostakin sarakkeesta puuttuu tietoja, tilien hyväksymismenettely komissiossa saattaa pitkittyä.

8.1.8. Korot

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot perivät takaisin aiheettomasti maksetut määrät viivästyskorkeineen. Perintämääräyksessä asetetun eräpäivän jälkeen suoritetuista takaisinmaksuista peritään tavallisesti viivästyskorkeo. Kyseinen viivästyskorkeo olisi lisättävä takaisin perittyyn määrään.

8.2. Tilivuoden aikana esitettyihin maksatushakemuksiin liittyvien määrrien vähentäminen tilityksessä

Tilivuotta koskevaan lopulliseen välimaksatushakemukseen sisällytettyjen menojen laillisuus ja sääntöjenmukaisuus voidaan arvioida lopullisen välimaksatushakemuksen toimittamisen jälkeen ja ennen tilityksen toimittamista 15. helmikuuta vuonna N.

⁷ Ks. ohjeiden kohta IV.4.

⁸ Tyypillinen esimerkki tästä on tilanne, jossa tehdyt oikaisut perustuvat hallintoviranomaisen lisätyöhön, jonka tavoitteena on rajata täysin tarkastusviranomaisen toimien tarkastuksissa alun perin havaitsema systeeminen virhe.

a) Jos laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskeva arviointi *on saatettu loppuun* ennen tilityksen toimittamista komissiolle (vuoden N 15. helmikuuta), seuraavat skenaariot ovat mahdollisia:

- Tukikelpoisiksi vahvistetut menot voidaan todentaa tilityksessä.
- Sääntöjenvastaisiksi katsotut menot on vähennettävä tilityksessä, eikä niitä huomioida taseen laskennassa. Kyseiset vähennykset (eli lopulliset rahoitusoikaisut) ilmoitetaan lisäyksessä 8 (menojen täsmäytys) ja eroavaisuus selvitetään kommenttisarakkeessa.

b) Jos laillisuutta ja sääntöjenvastaisuutta koskevaa arviointia *ei ole saatettu loppuun* (ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohta) ennen tilityksen toimittamista komissiolle (15. helmikuuta vuonna N), kyseiset määrät on vähennettävä tilityksessä eikä niitä tällöin oteta huomioon taseen laskennassa. Kyseiset vähennykset ilmoitetaan lisäyksessä 8 (menojen täsmäytys) ja eroavaisuus selvitetään kommenttisarakkeessa.

Arvioinnin tuloksesta riippuen seuraavat kaksi skenaariota ovat mahdollisia:

- Tukikelpoiset menot voidaan sisällyttää johonkin välimaksatushakemukseen jonkin tulevan tilivuoden aikana yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- Sääntöjenvastaisiksi katsotut menot eivät edellytä lisätoimenpiteitä.

Esimerkiksi sellaisten tapausten käsittelystä, joiden osalta tarkastusta ja valvontaa ei ole saatettu loppuun, annetaan lisäohjeita komission vuotuista tarkastuskertomusta ja tarkastuslausuntoa koskevissa ohjeissa (EGESIF_15_0002), sellaisina kuin ne ovat muutettuina, ja tilityksen laatimista sekä tilien tarkastusta ja hyväksymistä koskevissa ohjeissa (EGESIF 15_0018), sellaisina kuin ne ovat muutettuina.

Täsmäytystä varten ja asianmukaisen jäljitysketjun varmistamiseksi sitä varten, että tarkastusviranomainen voi laskea kokonaisjäännösvirhetason, suositellaan, että todentamisviranomainen erottaa lisäyksen 8 sarakkeessa G toisistaan määrät, jotka vähennettiin tilityksessä rahoitusoikaisuina (ks. edellä a kohta), ja määrät, jotka vähennettiin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaisesti (ks. edellä b kohta).

8.3. Sääntöjenvastaisiksi katsottujen määrien peruuttaminen tilityksen toimittamisen jälkeen

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 139 artiklan 10 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat korvata sääntöjenvastaiset määrät, jotka on havaittu tilityksen toimittamisen jälkeen, paitsi jos komissio tai Euroopan tilintarkastustuomioistuimien havaitsee ennen asianomaista jäsenvaltiota vakavan puutteen hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa, jolloin sovelletaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 144 ja 145 artiklassa säädettyjä rahoitusoikaisuja.

Menojen korvaamisesta säädetään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 143 artiklassa.

Jos jäsenvaltio esimerkiksi havaitsee sääntöjenvastaisuuden maaliskuussa 2017 toimitettuaan 15. helmikuuta 2017 mennessä tilityksen (joka koskee tilikaudelta 1.7.2015–30.6.2016 todennettuja menoja), asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava seuraavat korjaustoimenpiteet:

1. Jäsenvaltion on peruutettava kyseisiä menoja vastaava määrä jossakin myöhemmässä välimaksatushakemuksessa (esimerkiksi kesäkuussa 2017), ja se voidaan korvata uudella sääntöjenmukaisella menolla.
2. Tätä vastaavan tilityksen (ajalta 1.7.2016–30.6.2017) on osoitettava kyseiset oikaisut asianmukaisesti (edellisen tilikauden sääntöjenvastaisen määrän peruuttaminen kirjataan lisäykseen 2 ja sääntöjenmukainen meno kirjataan lisäykseen 1 tarpeen mukaan).

Jäljempänä osiossa 8.4 esitetään vastaavanlainen esimerkki tilanteesta, jossa jäsenvaltio käyttää takaisinperintäkeinoja.

8.4. Sääntöjenvastaisiksi katsottujen määrien takaisinperintä tilityksen toimittamisen jälkeen

Esimerkki: asianomainen menoerä on sisällytetty helmikuussa 2017 toimitetussa tilityksessä lisäykseen 1 (tilivuodelta 1.7.2015–30.6.2016)

a) Jos komissiolle aiemmin toimitetussa tilityksessä todennettu määrä peritään takaisin (esimerkiksi syyskuussa 2017), se on vähennettävä jossakin myöhemmässä maksatushakemuksessa (esimerkiksi joulukuussa 2017) ja ilmoitettava lisäyksessä 2 sen tilikauden tilityksessä, jonka aikana takaisinperintä suoritettiin (tilikausi 1.7.2017–30.6.2018, jota koskeva tilitys on toimitettava 15. helmikuuta 2019 mennessä).

b) Jos määrää ei ole vielä peritty takaisin (esimerkiksi 30.6.2018 mennessä), se pitää ilmoittaa lisäyksessä 3 sen tilikauden tilityksessä, jonka aikana takaisinperintä on edelleen kesken (tilikausi 1.7.2017–30.6.2018, jota koskeva tilitys on toimitettava 15. helmikuuta 2019 mennessä). Määrä, joka on perimättä takaisin usean perättäisen tilikauden ajan, on ilmoitettava joka kerta uudelleen vuotuisessa tilityksessä.

c) Jos kaikki kansallisesti käytettävissä olevat institutionaaliset ja oikeudelliset perintäkeinot on käytetty eikä määrää ole saatu perittyä takaisin (ks. skenaario b edellä) ja se katsotaan määräksi, jota ei saada perittyä takaisin (esimerkiksi maaliskuussa 2018), kyseinen määrä on ilmoitettava lisäyksessä 5 sen tilikauden tilityksessä, jonka aikana se todettiin määräksi, jota ei saada perittyä takaisin (tilikausi 1.7.2017–30.6.2018, jota koskeva tilitys on toimitettava 15. helmikuuta 2019 mennessä). Komissio arvioi määrät, joita ei saada ilmoituksen mukaan perittyä takaisin. Arvioinnin tulos voi olla jompikumpi seuraavista:

– Määrää, jota ei saada perittyä takaisin, ei korvata unionin talousarvioon, koska komissio katsoo, ettei jäsenvaltio ole syyllistynyt virheeseen tai laiminlyöntiin (ks. jäljempänä olevasta osiosta 9 edellytykset ja menettelyt, joita sovelletaan arvioitaessa, onko jäsenvaltioiden korvattava määrät, joita ei saada perittyä takaisin).

– Jos määrä, jota ei saada perittyä takaisin, on korvattava jäsenvaltion talousarviosta, se on peruutettava jäsenvaltion seuraavassa välimaksatushakemuksessa (esimerkiksi joulukuussa 2018) ja ilmoitettava lisäyksessä 2 (peruutetut määrät) vastaavan tilityksen yhteydessä (tilikausi 1.7.2018–30.6.2019, jota koskeva tilitys on toimitettava 15. helmikuuta 2020 mennessä).

Jäsenvaltiot voivat periä viivästyskorkoa, jos takaisinperintä suoritetaan perintämääräyksessä asetetun eräpäivän jälkeen. Perittävä korko on lisättävä määrään, joka vähennetään komissiolle ilmoitetuista menoista.

9. SEN MÄÄRITTÄMINEN, ONKO JÄSENVALTION KORVATTAVA MÄÄRÄT, JOITA EI SAADA PERITTYÄ TAKAISIN

Komission delegoidussa asetuksessa vahvistetaan edellytykset ja menettelyt, joita sovelletaan määrittäessä, onko jäsenvaltioiden korvattava määrät, joita ei saada perittyä takaisin. Jos jäsenvaltio toteaa, ettei tuensaajalle aiheuttomasti maksettua määrää, joka on sisällytetty komissiolle aiemmin toimitettuun todennettuun tilitykseen, saada perittyä takaisin, ja se katsoo, ettei kyseistä määrää pitäisi korvata unionin talousarvioon, todentamisviranomaisen voi esittää komissiolle tätä koskevan pyynnön. Pyyntö voi koskea vain sellaisia määriä, jotka on aiemmin todennettu komissiolle toimitetussa tilityksessä.

Todentamisviranomaisen on esitettävä SFC2014-järjestelmän kautta pyyntö kustakin toimesta ja kultakin tilivuodelta delegoidun asetuksen liitteessä vahvistetussa muodossa ja 15. helmikuuta mennessä (eli määräpäivä on sama kuin tilityksen toimittamisessa).

Vastaanotettuaan pyynnön SFC-järjestelmän kautta komission yksiköt tarkistavat jokaisen taulukossa esitetyn tapauksen ja ottavat myös huomioon mahdolliset erityisolosuhteet sekä asianomaisen jäsenvaltion institutionaalisen ja oikeudellisen kehyksen. Delegoitu asetus sisältää luettelon seikoista, jotka osoittavat jäsenvaltion mahdollisen virheen tai laiminlyönnin. Luettelo on ainoastaan suuntaa antava, eikä se siten ole tyhjentävä. Delegoidussa asetuksessa todetaan, että arvioinnissa voidaan huomioida myös luettelon ulkopuolisia seikkoja, jotka viittaavat virheeseen tai laiminlyöntiin.

Komissio suorittaa arvioinnin 31. toukokuuta mennessä sinä vuonna, jona tilitys on toimitettu. Tämän jälkeen komissio

- a) pyytää jäsenvaltiolta kirjallisesti lisätietoja hallinnollisista ja oikeudellisista toimenpiteistä, joilla tuensaajille aiheuttomasti maksetut unionin rahoitusosuudet on yritetty periä takaisin; tai
- b) ilmoittaa jäsenvaltiolle kirjallisesti aikomuksestaan jatkaa takaisinperintämenettelyä.

Jos komissio ei tee kumpaakaan 31. toukokuuta mennessä, jäsenvaltion ei tarvitse korvata unionin rahoitusosuutta.

Kyseistä määräaika (31. toukokuuta) ei sovelleta sääntöjenvastaisuuksiin, jotka edeltävät konkurssia, eikä tapauksiin, joissa epäillään petosta.

Jäsenvaltion on vastattava komission tietopyyntöön kolmen kuukauden kuluessa. Jos jäsenvaltio ei toimita pyydettyjä lisätietoja, komissio jatkaa arviointia käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Kolmen kuukauden kuluessa jäsenvaltion vastauksen saamisesta, tai jos jäsenvaltio ei vastaa määräpäivään mennessä, komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle, katsooko se, että jäsenvaltion olisi korvattava unionin rahoitusosuus. Komissio kertoo myös johtopäätöksensä perustelut ja pyytää jäsenvaltiota esittämään huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

Komissio päättää arviointinsa kuuden kuukauden kuluessa jäsenvaltion huomautusten esittämisen määräpäivästä. Jos komissio katsoo edelleen, että jäsenvaltion on korvattava unionin rahoitusosuus, se antaa asiasta päätöksen.

Laskettaessa jäsenvaltion takaisin maksamaa unionin rahoitusosuutta sovelletaan kunkin prioriteetin tasolla yhteisrahoitusosuutta, joka määritetään pyynnön esittämisajankohtana voimassa olevassa rahoitussuunnitelmassa. Jos määrä, jota ei saada perittyä takaisin,

korvataan jäsenvaltion talousarviosta, se on peruutettava seuraavassa jäsenvaltion esittämässä maksatushakemuksessa.

10. MÄÄRÄT, JOTKA JÄSENVALTIO PÄÄTTÄÄ OLLA PERIMÄTTÄ TAKAISIN JA JOIDEN OSALTA RAHASTOJEN JA EMKR:N RAHOITUSOSUUS ON KORKEINTAAN 250 EUROA

Määristä, jotka ovat rahastojen ja EMKR:n rahoitusosuuden osalta alle 250 euroa (tai vähemmän, jos jäsenvaltio soveltaa alhaisempaa kynnysarvoa) ja jotka jäsenvaltio päättää olla perimättä takaisin, ei delegoidun asetuksen mukaan tarvitse ilmoittaa komissiolle.

Kyseinen 250 euron kynnysarvo lasketaan kutakin toimea (sellaisena kuin se määritellään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2 artiklassa) ja tilivuotta kohti.

Tästä seuraa, ettei komissio arvioi delegoidun säädöksen mukaisesti jäsenvaltion mahdollista virhettä tai laiminlyöntiä sellaisten määrien osalta, joissa rahastojen ja EMKR:n rahoitusosuus on alle 250 euroa.

Määriä, jotka ovat rahastojen ja EMKR:n rahoitusosuuden osalta alle 250 euroa, ei tarvitse maksaa takaisin unionin talousarvioon (niitä ei siten tarvitse vähentää todennetuista määristä).

Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien osalta ohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot ja kolmannet maat voivat päättää, ettei johtavalla tuensaajalla tai ohjelman hallintoviranomaisella ole velvollisuutta periä takaisin aiheettomasti maksettua määrää, jos määrä ilman korkoja on rahastojen ja EMKR:n rahoitusosuuden osalta korkeintaan 250 euroa.

11. YHTEENVETO HAVAITTUJEN SÄÄNTÖJENVASTAISUUKSIEN KÄSITTELYSTÄ TILITYKSESSÄ

Edeltävissä osioissa esitettyjen ohjeiden mukaisesti havaittuja sääntöjenvastaisia tai mahdollisesti sääntöjenvastaisia määriä pitäisi käsitellä seuraavasti:

Vahvistetut sääntöjenvastaisuudet (asianomaisten viranomaisten vahvistamat sääntöjenvastaisuudet, mukaan luettuina lopullisissa tarkastuskertomuksissa tai tilintarkastuskertomuksissa ilmoitetut):

1. Tietyn tilivuoden osalta todennettuihin menoihin liittyvät sääntöjenvastaisuudet, jotka havaitaan ennen lopullisen välimaksatushakemuksen toimittamista, pitäisi ilmoittaa 1) peruutettuina määrinä ja näin ollen niiden pitäisi alentaa lopullisessa välimaksatushakemuksessa ilmoitettujen menojen summaa, ja ne pitää myös esittää tilityksen lisäyksessä 2, tai 2) vähentää suoraan tilityksessä (otetaan huomioon lisäyksessä 1) ja ilmoittaa lisäyksessä 8.

2. Tietyn tilivuoden osalta todennettuihin menoihin liittyvät sääntöjenvastaisuudet, jotka havaitaan lopullisen välimaksatushakemuksen toimittamisen jälkeen mutta ennen tilityksen toimittamista, pitäisi vähentää tilityksessä (lisäyksessä 1 esitettyjen menojen alentaminen) ja selvittää lisäyksessä 8. Tämä ei edellytä toimenpiteitä lisäyksessä 2 tai seuraavien tilivuosien välimaksatushakemuksissa.

3. Tilityksen toimittamisen jälkeen havaitut sääntöjenvastaisuudet voidaan merkitä peruutetuiksi tai takaisin perityiksi määriksi myöhemmissä välimaksatushakemuksissa. Ne on myös esitettävä lisäyksessä 2 sen tilivuoden tilityksessä, jona kyseiset määrät vähennetään.

Kaikki edellä mainitut oikaisut katsotaan lopullisiksi. Sen vuoksi näitä vähennettyjä menoja ei voida sisällyttää myöhempään maksatushakemuksiin komissiolle (ei kuluvaan eikä seuraavien

tilivuosien osalta). Poikkeuksellisesti sen jälkeen, kun tuomioistuin (tai muu oikeusjärjestelmään kuuluva elin) on antanut päätöksen, jossa asetetaan kyseenalaiseksi rahoitusoikaisun soveltaminen, ja ottaen huomioon sen vaikutuksen kyseessä olevien menojen laillisuuteen ja asianmukaisuuteen kansalliset viranomaiset voivat päättää sisällyttää uudelleen myöhempään maksatushakemukseen aiemmin vähennetyt ja rahoitusoikaisuina ilmoitetut menot⁹.

Määrät, joista on meneillään arviointi (sellaiset mahdollisesti sääntöjenvastaiset menot tiettyä tilivuonna, joiden laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskevaa arviointia ei ole vielä saatettu päätökseen):

Koska

- yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan c alakohdassa edellytetään, että tilityksessä todennetaan vuosittain, että kirjatut menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset, ja
- yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohta, jossa viitataan meneillään olevan menojen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskevan arvioinnin vuoksi pois jätettyihin menoihin, koskee tilitystä,

mahdollisten sääntöjenvastaisuuksien merkitsemistä määräksi, joiden osalta on meneillään arviointi, sovelletaan ainoastaan tilityksen tasolla (eikä välimaksatushakemusten tasolla).

Jos tietyn tilivuoden menoihin liittyy mahdollinen sääntöjenvastaisuus, jäsenvaltiolla on sen vuoksi mahdollisuus joko a) perua menot välimaksatushakemuksesta (tämä vähennys on lopullinen) tai b) pitää nämä menot välimaksatushakemuksessa tilitykseen asti ja vähentää ne sitten määrinä, joiden osalta on meneillään arviointi, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁹ Esimerkki: Kansallisen tuomioistuimen päätös kansallisen tukikelpoisuussäännön tulkinnasta eroaa hallintoviranomaisen/todentamisviranomaisen/tarkastusviranomaisen tulkinnasta ja johtaa myöhemmin kyseessä olevien menojen tukikelpoisuutta koskevan päätelmän muuttamiseen.